

# SENSORVEILEDNING

## Eksamen i ECN260: Landbrukspolitikk

Tid: 21/12 2017 (3 ½ time)

Bokmål

**A1: ingen kalkulator, ingen andre hjelpemidler**

Det er i alt fire oppgaver (en side) som alle skal besvares. Oppgave 1 teller 40%, de andre 20 % hver.

\*\*\*\*

VEILEDNING: KURSOPPLEGG, se: [http://arken.nmbu.no/~sigury/ECN\\_260/260Framdrift.htm](http://arken.nmbu.no/~sigury/ECN_260/260Framdrift.htm)

\*\*\*\*

- (1) Normann Aanesland, som var professor i landbrukspolitikk ved NLH/UMB i en årrekke, hevdet at norsk landbrukspolitikk er et «såkalt gass/brems system som er svært ressurskrevende.» Politikken består både av virkemidler som bidrar til å fremme økt produksjon og virkemidler som demper produksjonen og fjerner overflødige produkter fra markedet.
- (a) Gi en kort presentasjon av viktige landbrukspolitiske virkemidler som påvirker markedene for (i) melk, (ii) sauekjøtt og (iii) svinekjøtt.  
**VEILEDNING: Tilstrekkelig med en summarisk oversikt over markeds- og tilskuddsordningene for de tre vareslagene**
- (b) Presenter hovedtrekkene i tredemøllemodellen, og presiser forutsetningene for at ny teknologi i næringer som produserer produkter med lav inntektselastisitet kan føre til et vedvarende prispress og dermed et lavere gjennomsnittlig lønnsnivå enn i andre næringer.  
**VEILEDNING: Standard presentasjon av tredemøllemodellen, gjerne illustrert med figurer for foretakets tilpasning og markedslikevekten; før teknologiskift ( $p=AC$ ), situasjonen der noen få har tatt i bruk ny teknologi ( $p>AC$ ) mens andre er etternølere, og en situasjon der storparten har skiftet til ny teknologi ( $p=AC$ ) og evt. etternølere har dårligere avkastning enn alternativkostnaden på innsatsfaktorer ( $p<AC$ ).**
- (c) Anta at vederlaget for arbeidskraft i jordbruket av årsaker redegjort for i (b) over, er vesentlig lavere enn i andre næringer. Redegjør for hvilke typer strategier med tilhørende virkemidler, som politikerne kan iverksette for å redusere inntektsforskjellene mellom jordbruket og andre næringer.  
**VEILEDNING: Se forelesningsnotat: Jordbrukets tredemølle ([Her](#))**
- (d) I norsk jordbruk anvendes gjerne kombinasjonsstrategier. Drøft med utgangspunkt i tredemølle-teorien hvorvidt og eventuelt hvorfor det kan være rasjonelt å anvende gass- og bremse-tiltak samtidig.  
**VEILEDNING: Se forelesningsnotat: SR: Jordbrukets tredemølle ([Her](#))**
- (2) Enkelte kritikere av gjeldende norsk landbrukspolitikk hevder at prisene på kraftfôr er for lave.
- (a) Redegjør kort for gjeldende korn- og kraftfôrpolitikk.  
**VEILEDNING: Se Markedsordninger: Prisstabilisering, prisdiskriminering og prisutjevning ([Her](#))**
- (b) Anta at prisene på norsk kraftfôr ble økt vesentlig. Drøft med utgangspunkt i økonomisk teori hvordan en slik politikkendring vil påvirke kraftfôrets andel av husdyrfôret, kostnadsnivå og import av landbruksvarer.  
**VEILEDNING: SE; Jordbrukets tredemølle ([Her](#)) Det kan ikke forventes at drøftingen av substitusjon illustreres med to-faktordiagram. Studenten må ha fått med seg at et slikt tiltak gir kostnadsøkning og lavere inntekter, blant annet pga. økt import.**
- (3) Omsetning og arv av landbrukseiendommer
- (a) Redegjør for de viktigste ordninger (lover) som regulerer omsetning og arv av landbrukseiendommer
- (b) Drøft hvilke effekter det kan få for rekruttering til næringen og bruksstruktur både på kort og lang sikt om landbrukseiendommer ble underlagt de samme regler som andre faste eiendommer (for eksempel boliger). Husk å begrunne svarene og presiser de forutsetninger du legger til grunn.  
**VEILEDNING: Se: SR: Rekrutterings- og strukturpolitikk. Forelesningsnotat ([Her](#))**

- (4) Markedsordningen for melk. Redegjør for bakgrunnen for og framveksten av
- (a) markedsregulering og prisutjevningen i melkeproduksjonen, samt
  - (b) kvoteordningen i melkeproduksjonen.

**VEILEDNING: Se Markedsordninger: Prisstabilisering, prisdiskriminering og prisutjevning ([Her](#)) samt SR: De lange linjer - Norsk landbrukspolitik 1900-2015 (12s) ([Her](#))**

Sigurd Rysstad  
Kursansvarlig